

МОНІТОРИНГ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПІДПРИЄМНИЦТВО»

Анкета для опитування студентів щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації за ОПП «Підприємництво» другого (магістерського) рівня вищої освіти з метою проведення контрольних заходів та оцінювання здобувачів в ПДАУ. Анкетування проведено в 1 семестрі 2024-2025 н.р.

Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля, за ОПП «Підприємництво», другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Всього опитано 29 респондентів, а це 93,5 %, (від загальної кількості 31 особа) здобувачів спеціальності 076 ПТ, другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Анкета складалася з одного блоку завдань, які включали наступні питання:

1. Спеціальність: 100% респондентів дало відповідь «ПТ»;
2. Ступінь вищої освіти: у розрізі «Магістр» - 100 % ;
3. Чи розумієте Ви сутність академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 96,5 % відповідей, на питання «Частково» отримали 1,6 % відповідей, та на питання «Ні» - 1,9 %.
4. Чи потрібно, на Вашу думку, дотримуватись академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 98,8 % відповідей, на питання «Частково» отримали 1,2 % відповідей, та на питання «Ні» - 0,0 %.
5. Чи дотримуєтесь Ви вимог академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 92,5 % відповідей, на питання «Частково» отримали 7,5 % відповідей;
6. Чи інформують Вас науково-педагогічні працівники про процедури дотримання академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 97,8 % відповідей, на питання «Ні» - 2,2 %.
7. Як Ви вважаєте, чи буде мати позитивний вплив на якість робіт та недопущення плагіату створення електронного архіву (репозиторію) студентських кваліфікаційних робіт? На питання «Так» отримали 78,8 % відповідей, на питання «Важко відповісти» отримали 18,0 % відповідей, та на питання «Ні» - 3,2 %.
8. Чи відомо Вам про використання в Університеті програмного забезпечення для автоматичного виявлення плагіату у студентських роботах? На питання «Так» отримали 97,8 % відповідей, на питання «Частково» отримали 2,2 % відповідей, та на питання «Ні» - 0,0 %.
9. Чи існують в Університеті нормативні документи, що передбачають санкції за недотримання академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 95,8 % відповідей, на питання «Важко відповісти» отримали 4,5 % відповідей, та на питання «Ні» - 0,0 %.

10. Чи є порушеннями академічної доброчесності, за які передбачається відповідальність, такі факти: хабарництво, фабрикація, списування, фальсифікація, обман? На питання «Так» отримали 45,5 % відповідей, на питання «Ні» отримали 42,0 % відповідей, та на питання «Не знаю» - 12,5 %.

11. Як Ви вважаєте, чи створено в Університеті середовище, у якому неприпустимі порушення академічної доброчесності? На питання «Так» отримали 92,7 % відповідей, на питання «Частково» отримали 7,3 % відповідей, та на питання «Ні» - 0,0 %.

12. Чи знаєте Ви основні правила цитування наукової інформації? На питання «Так» отримали 88,4 % відповідей, на питання «Частково» отримали 5,3 % відповідей, та на питання «Ні» - 6,3 %.

13. Чи є необхідною, на Вашу думку, проведення семінарів щодо процедури дотримання принципів академічної доброчесності, академічного письма та оцінка правомірності запозичень в текстах наукових публікацій? На питання «Так» отримали 97,4 % відповідей, на питання «Ні» отримали 5,6 % відповідей, та на питання «Не знаю» - 0,0 %.

14. Чи зможе, на Вашу думку, застосування програмного забезпечення суттєво знизити відсоток плагіату у студентських роботах? На питання «Так» отримали 88,8 % відповідей, на питання «Ні» отримали 9,5 % відповідей, та на питання «Не знаю» - 1,7 %.

15. Чи ведуть викладачі роз'яснювальну роботу з Вами про недопущення плагіату у студентських науково-дослідних роботах, виконанні індивідуальних завдань? На питання «Так з усіх дисциплін» отримали 95,0 % відповідей, на питання «З більшості дисциплін» отримали 4,5 % відповідей, та на питання «Інколи з окремих дисциплін» - 0,5 %.

16. Які, на Вашу думку, причини спричинення академічної недоброчесності існують в Університеті? Відповіді висвітлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Значення	Кількість, осіб / (%)
Необхідність виконання великого обсягу письмових робіт	25/86,2%
Відсутність інтересу до тем письмових робіт	1/3,4%
Відсутність покарання за плагіат	1/3,4%
Відсутність чітких правил з написання робіт та їх оцінювання	0/0,0%
Обмежений доступ до необхідної інформації	2/6,8%

Проаналізувавши результати опитування, з питань спричинення академічної не доброчесності перше місце займає саме «Необхідність виконання великого обсягу письмових робіт» – 86,2% (25 осіб). Друге місце посідає питання «Обмежений доступ до необхідної інформації» – 6,8 % (по 2 особі). «Відсутність інтересу до тем письмових робіт» 3,4 % (1 особа), та «Відсутність покарання за плагіат» займають третє місце.

17. Які, на Вашу думку, заходи потрібно проводити в Університеті для забезпечення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти? Відповіді висвітлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Значення	Кількість, осіб / (%)
тренінги, семінари	20/68,9 %
введення спеціального спецкурсу	5/17,2%
роз'яснювальна робота	4/13,7%

З аналізу результатів таблиці 2, слід зауважити, що на думку тестованих найбільш потрібно проводити тренінги та семінари, відповіло 68,9% (20 осіб), введення спеціального спецкурсу – 17,2% (5 осіб) використання роз'яснювальної роботи складає 13,7% (4 особи).

18. Як ви ставитесь до різного роду покарання за порушення академічної доброчесності? На питання не схвально відповіли 48,4 %, 51,6% схвалюють різного роду покарання.

19. Які заходи впливу можуть застосовуватися до здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності? Відповіді висвітлені в таблиці 3.

Таблиця 3

Значення	Кількість, осіб / (%)
повторне проходження оцінювання	25/86,2%
повторне проходження відповідного освітньої компоненти освітньої програми	2/6,8%
відрахування із Університету	0,0
позбавлення академічної стипендії	0,0
позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання	2/6,8%

Результат проведеного аналізу опитування з питань щодо заходів впливу, які можуть застосовуватися до здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності, то на першому місці повторне проходження оцінювання а це 86,2% (25 осіб), на другому місці повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми – 6,8% (по 2 особи), третє місце посідає позбавлення академічної стипендії, та відрахування із Університету – 6,8% (по 2 особи).

20. На питання «Оцініть на скільки Ви вважаєте доречним перевіряти наявність академічного плагіату наступних текстових документів» відповіді розподілилися таким чином*: доречною буде перевірка на плагіат для дипломних робіт (як вважає 29 осіб) і для статей, тез (на думку 25 ЗВО), також на перевірку слід відправляти курсові роботи, підтримують 22 особи, 10 осіб пропонують перевіряти й реферати, але не доречно перевіряти на запозичення реферати вважають 22 осіб, курсові роботи 5 осіб. Відповіді висвітлені в таблиці 4.

Таблиця 4

Значення	1	2	3	4	5
Дипломні роботи	0	0	0	0	29
Курсові роботи	5	0	0	0	22
Реферати	22	0	0	0	10
Статті, тези матеріалів конференції	2	0	0	0	25

*1 – не обов'язково, 5 - обов'язково.

21. Виберіть ресурси та процедури, які Ви особисто використовуєте у процесі написання робіт? Відповіді відображено в таблиці 5.

Таблиця 5

Значення	Кількість, осіб / (%)
завжди опрацьовую доступні матеріали, аналізую, цитую із зазначенням джерела	23/79,3%
в окремих випадках опрацьовую доступні матеріали, аналізую, цитую із зазначенням джерела	2/6,8%
копіюю текст з Інтернету та використовую його як власний без посилань на джерела	1/ 3,4%
перефразовую чужий текст власними словами без посилань на джерела	1/ 3,4%
частково або повністю подаю чужі тексти як власні без зазначення авторства	1/3,4%
частково здійснюю переклад текстів з іноземної мови на українську без зазначення джерела	1/3,4%

Моніторинг вибору ресурсів та процедури, що використовуються у процесі написання роботи дає можливість стверджувати про те, що опрацювання доступних матеріалів, аналізу, цитування із зазначеними джерелами відмітили 79,3% респондентів (23 особи), на питання в окремих випадках опрацьовую доступні матеріали, аналізую, цитую із зазначенням джерела, копіювання тексту з Інтернету та використовую його як власний без посилань на джерела відмічено, та перефразування чужого тексту власними словами без посилань на джерела, та часткове здійснення перекладу текстів з іноземної мови на українську без зазначення джерела відмічено 1 респондентом, а це 3,4%.

ВИСНОВКИ

У результаті аналізу опитування здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво» Полтавського державного аграрного університету щодо дотримання принципів академічної доброчесності було виявлено окремі незначні зауваження, усунення яких можливе шляхом реалізації таких заходів:

– продовження системної роботи з інформування здобувачів освіти з питань академічної доброчесності;

– акцентування уваги здобувачів на наявності розміщених на офіційному сайті ЗВО нормативних документів, що регламентують дотримання академічної доброчесності.